

Jaarverslag Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels

*(Uitgebracht in de jaarlijkse algemene ledenvergadering van
26 februari 1966 te Amsterdam)*

De drie miljoen inwoners van een eeuw geleden zijn er twaalf geworden en bijna dagelijks wordt ons voorgehouden dat het nog voor het eind van deze eeuw er twintig miljoen zullen zijn. Zullen die nog plaats voor de vogels laten?

Wij menen van wel. Maar er is ons de laatste tijd enige keren tegen geworpen dat, gelet op die te verwachten bevolkingsgroei, ons werk weinig zin meer heeft. Zelfs dat wij ons thans maar reeds moeten neerleggen bij het vooruitzicht, dat er voor de wilde vogels toch geen toekomst meer is.

Als wij ons zouden aansluiten bij die gedachtengang, zullen er in het Nederland van de twintig miljoen inwoners inderdaad weinig vogelsoorten meer leven. Maar wij menen stellig, dat dit een onjuiste gedachtengang is. Dat er nu, maar ook in de toekomst, beslist nog wel plaats zal zijn voor een vogelbevolking, die zowel rijk aan soorten, als aan individuen kan zijn.

Maar dan zullen wij ons daar, ieder voor zich en gezamenlijk, wat voor moeten inspannen en zo nu en dan een offer moeten getroosten. Dan dienen wij ons er voortdurend op in te stellen, dat wij mét de vogels willen leven. Omdat leven in een land zonder vogels een triest bestaan zal zijn. Dan zal, veel meer dan tot nu toe, bij de aanleg van stadswijken gestreefd moeten worden naar de aanleg van veel groen, waarvoor Thijsse al heeft gepleit. Dan zal het tot ons moeten doordringen, dat menig fabriekscomplex en -kantoorgebouw ook voor ons aantrekkelijker kunnen worden, door een beplanting met bomen en heesters, waarin ook vogels zullen huizen.

Zal het bovendien niet veel prettiger werken zijn in een dergelijke omgeving?

De goede traditie van een enkel bosje bij de boerderij, dat geriefhout levert en vogels kan herbergen, dient in ere te worden hersteld. Zelfs in particu-

liere tuinen kan nog veel worden gedaan om de vogels te gerieven en te huisvesten.

Er is ons verzekerd, dat in het dichtbevolkte Nederland voor „het tweede huis” geen plaats is. Als we ons daarbij moeten neerleggen, is het dan niet zaak om iets van dat groen, maar ook van de zang en het beweeg der vogels, waarom men naar het tweede huis verlangt, in de omgeving van het ene huis dat ons zal zijn toegestaan, te brengen of te handhaven?

Wij leven in een tijd van modewoorden en een vaak herhaald begrip is thans de „leefbaarheid”. De leefbaarheid van Nederland moet gehandhaafd of verbeterd worden. Welnu, wil een land leefbaar zijn, dan moet men er kunnen leven met groen en bloemen, maar ook met vogels. Met vogels, dagelijks om ons heen, in tuin en park, maar ook met zeldzamer soorten, in zo mogelijk talrijke reservaten in vele delen des lands.

Hiervoor te blijven pleiten, te blijven wijzen op mogelijkheden en noodzaak, lijkt ons dringend noodzakelijk, opdat Nederland „leefbaar” blijft.

Ook in het afgelopen jaar is daarnaar weer op velerlei wijze gestreefd en is daarvoor, waar dit maar mogelijk was, gepleit. Het lijkt ons geen achterhoedegevecht, maar een taak tot voortzetting waarvan wij tegenover pioniers als Heimans en Thijse, Drijver en Van Tienhoven verplicht zijn.

Ledental der vereniging

Op 31 december 1965 hadden wij precies vijf leden minder dan een jaar daarvoor. Er is dus sprake van stilstand en naar een oudvaderlands gezegde betekent dit achteruitgang. Reden, om naar verdere mogelijkheden te zoeken ter vergroting van het ledental. Wij vertrouwen, dat instelling van een propaganda-commissie hiertoe kan bijdragen. Overigens is er sprake van een geringe stijging van het aantal volwassen leden (met 176) tegenover een vrijwel gelijke daling van het aantal jeugdleden (met 181). Dat de contributies met f 4.200,— stegen, wordt door deze verschuiving niet verklaard. Deze verblijdende stijging is duidelijk een gevolg van de omstandigheid, dat opnieuw vele leden bereid bleken méér bij te dragen voor ons werk, dan de reglementair vastgestelde minimumcontributie van f 5,— per volwassen lid.

Het spreekt vanzelf, dat wij hiervoor zeer erkentelijk zijn. Van het streefgetal van tienduizend volwassen leden zijn wij echter nog steeds bijna 3.000 leden verwijderd. Als wij zien dat sommige leden (en dat zijn vaak dezelfde) er in slagen om per jaar van vijf tot zelfs tien nieuwe contribuanten te werven, lijkt het toch mogelijk, dat de zeven duizend volwassen leden gezamenlijk die drie duizend nieuwe werven. Mogen we daarvoor op ieder van U rekenen?

Tijdschrift Het Vogeljaar

De zes nummers van de 13e jaargang van dit tijdschrift hadden een gezamenlijke omvang van 192 blz.; dit is 16 blz. méér dan in 1964, toen een

niet meer in de abonnementsprijs te verwerken verhoging van de posttarieven tot enige beperking dwong.

Het ter gelegenheid van het „Thijsse-jaar” verschenen nummer verscheen met een omvang van 64 blz. in een oplage van 25.000 exemplaren. Dit was mogelijk doordat acht organisaties van natuurliefhebbers en natuurbeschermers zich voor deze uitgave hadden „vereend om Dr. Jac. P. Thijsse”.

Het mei-nummer was geheel gewijd aan de Zaanstreek, een van onze rijkste weidevogelgebieden, waarvan de unieke vogelrijkdom ernstig wordt bedreigd door plannen voor industrialisatie en woningbouw.

Ondanks de onvermijdelijke verhoging van de abonnementsprijs steeg het aantal abonnementen opnieuw zeer aanzienlijk. Deze stijging geldt zowel voor hen, die het tijdschrift van onze vereniging ontvangen, als voor de andere samenwerkende groepen. Hoewel de uitgifte van speciale nummers als die gewijd aan Dr. Jac. P. Thijsse en de Zaanstreek sommige vaste rubrieken wat in de verdrinking kunnen brengen, lijkt de toenemende vraag er toch op te wijzen, dat zij op prijs worden gesteld.

Jeugdblad Vogels

Van het tijdschrift Vogels, bestemd voor de jeugdleden, verschenen slechts twee nummers, hetgeen wij betreuren. Er zullen in 1966 tenminste drie nummers van dit blad verschijnen. De redactie streeft naar nauwer contact met een aantal jeugdleden, om de inhoud meer af te kunnen stemmen op de jeugd. Van de jeugdleden is bovendien ruim 40 pct geabonneerd op „Het Vogeljaar”.

Voorlichting

Aan de reeks grammofoonplaten met vogelgeluiden die verschijnt onder de verzamelnaam „Hoor de vogels” werden drie nieuwe toegevoegd. Wellicht mede hierdoor nam de vraag naar deze platen verder toe. Overigens worden de eerste drie nummers nog steeds het meest gevraagd, waaruit wij menen te mogen afleiden dat de „markt” nog geenszins is „verzadigd”.

Ook voor de Zweedse platen, waaruit wij een selectie konden aanbieden, bleek veel belangstelling te zijn. Hoewel de leverancier hiervan heel traag reageert, hopen wij binnenkort alle nummers uit deze reeks beschikbaar te hebben.

Inmiddels wordt zowel uitbreiding van de reeks „Hoor de vogels” overwogen, als de uitgave van een aantal platen met een iets andere opzet.

Van de wandplaten met vogelafbeeldingen en de speciaal voor het onderwijs bestemde verkleinde reproducties hiervan, werden er in 1965 ruim twintigduizend verzonden. Dit lijkt ons wel een overtuigend bewijs, dat met deze uitgave in een behoefte werd voorzien. Gezocht wordt naar mogelijkheden om de reeks uit te breiden met enige platen met nog niet afgebeelde vogelsoorten.

De bestaande prentbriefkaarten met vogelafbeeldingen raakten uitverkocht en werden inmiddels herdrukt. Voor de aangekondigde nieuwe kaarten blijkt een verheugende belangstelling te bestaan. Ons streven naar een zo goed mogelijke kwaliteit der reproductie heeft de uitgave, helaas, wat vertraagd. Wij vertrouwen, dat zij zeer binnenkort beschikbaar zullen komen. Verrassend groot bleek de belangstelling te zijn voor de herdruk van het mooie boek „Het intieme leven der vogels”, van Dr. Jac. P. Thijsse, waarvoor ten behoeve van onze leden een wat verlaagde prijs kon worden bedongen.

Het boeiende boek over Texel, van wijlen J. Drijver werd, na prijsverlaging, zo veel gevraagd, dat het in zeer korte tijd volledig uitverkocht was.

Ook voor andere boekjes, voornamelijk van de hand van ons bestuurslid Jan P. Strijbos, die tegen speciale ledenprijs verkrijgbaar zijn, bleek erg veel belangstelling te bestaan.

Na een onderbreking van drie jaren, waarin wij de uitgave zelf voortzetten, werd de uitgave en distributie van de populaire vogelkalenders weer verzorgd door het Onderling Levensverzekering Genootschap De Olveh van 1879. Hoewel de oplage voor de kalender 1966 een veelvoud bedroeg, van het aantal dat „Vogelbescherming” aan de man wist te brengen, moesten toch nog velen worden teleurgesteld. Wij mogen hieraan wel het advies verbinden, nu reeds de kalender voor 1967 te bestellen, door een bedrag van slechts f 1,50 te doen overschrijven op postgirorekening 486000 van de Olveh van 1879 in Den Haag. Ook al, omdat die zeer vele malen f 1,50 door De Olveh zo royaal voor het werk van „Vogelbescherming” beschikbaar worden gesteld.

Samenwerking met anderen

Er waren in dit verslagjaar weer heel prettige en vruchtdragende contacten met de ministeries van Justitie, van Landbouw en Visserij en van wat thans Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk heet.

Ook met de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie, de Amsterdamse Natuurhistorische Raad, de Nederlandse Jagersvereniging, de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, de jeugdbonden voor natuurstudie en vele plaatselijk, regionale groepen van natuur- en vogelvrienden werden prettige contacten onderhouden. Met genoegen maken wij melding van een nog bescheiden contact met enige groepen van kooivogelliefhebbers. Nauwe samenwerking was er uiteraard met het Comité Wintervoeding van Vogels en de Commissie Samenwerking Vogelbescherming, waarin de vereniging zelf vertegenwoordigd is.

Dat bij optreden naar buiten van deze contactgroepen de naam van onze eigen vereniging wel eens schuil gaat, wordt gecompenseerd door grotere efficiency van gezamenlijk optreden.

Met de Contactcommissie voor Natuur- en Landschapsbescherming is er

een voortdurend nauw contact, met name ook ten aanzien van het streven naar ongerept behoud van de Waddenzee.

Voorts was er een steeds toenemend contact met pers, radio en televisie, zowel in eigen land als daarbuiten, waarbij vooral adviserend en voorlichtend werk werd verricht.

Indien mogelijk werd ook samengewerkt met al dan niet georganiseerde vogelbeschermers in België, Engeland, Duitsland en Frankrijk, waarvan velen ook individueel werden geholpen met adviezen ten aanzien van bezoek aan Nederland.

Tenslotte zij nog speciaal melding gemaakt van de prettige contacten met Prof. H. van Genderen en Drs. J. H. Koeman van het Instituut voor Veterinaire Farmacologie te Utrecht, inzake de bedreiging van de vogelstand met biociden. Het verheugt ons dat deze samenwerking inmiddels heeft geleid tot de instelling van een Commissie TNO voor onderzoek inzake Nevenwerkingen van Bestrijdingsmiddelen (CNB). Een werkgroep van deze commissie zal zich speciaal bezig houden met de vogels en zoogdieren, met als taak: „Het coördineren van het onderzoek over de invloed van het voorkomen van bestrijdingsmiddelen in het milieu op de in het wild levende vogels en zoogdieren”. Daarbij is deze commissie belast met „het aangeven van de urgentie van te verrichten onderzoek op dit gebied en het adviseren hierover aan de Commissie TNO voornoemd.” Voorzitter van deze werkgroep is ons hoofdbestuurslid Prof. Dr. M. F. Mörzer Bruijns en vertegenwoordiger van onze vereniging onze vice-voorzitter Prof. Dr. K. H. Voous. Wij vertrouwen dat de commissie de beschikking krijgt over middelen, die verruiming van het onderzoek naar de omvang van deze ernstige bedreiging van de vogelstand mogelijk zal maken.

Financiën

Ook in 1965 is op de exploitatie-rekening een nadelig saldo ontstaan. Het tekort van rond f 13.500,— werd veroorzaakt in hoofdzaak door stijging van de personeelsuitgaven (loonronden, sociale lasten) en de verhuizing naar de De Ruyterkade, die rond f 6.000,— kostte, inclusief vloerbedekking, schilder, behanger en afschrijving inventaris. Daar dit tekort ten laste van de kapitaalrekening wordt gebracht, zal bij het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk een verzoek om verhoging van de subsidie worden ingediend, ondanks het feit dat aan rente van het effectenbezit een bedrag van ruim f 17.500,— aan het kapitaal kon worden toegevoegd. Immers bij de huidige geldontwaarding moet de financiële positie van een vereniging op cultureel gebied als de onze, door rentebijbeschrijving voor achteruitgang behoed kunnen worden. Aan legaten en giften kon rond f 2.000,— aan het kapitaal toegevoegd worden en aan contributies-ineens (lidmaatschap voor het leven) f 3.675,—.

Fonds Bescherming Zeldzame Vogels. Dit fonds liep in 1965 door giften en rente met rond f 2.000,— op tot f 13.750,—. Uitgifte van het boekje „Roofvogels gevraagd” vergde f 5.200,—. Aan auteursrechten voor een

nieuw uit te geven boekje over roofvogels werd f 500,- betaald en f 100,- aan vergoeding voor bewaking van steltkluten in de Zaanstreek. Het saldo van dit fonds bedroeg per ultimo december 1965 rond f 8.000,—.

Ooievaarsfonds. Het saldo van het ooievaarsfonds bleef door enkele giften en ongeveer daaraan gelijke uitgaven op ruim f 700,— gehandhaafd.

Het Fonds Weidevogelreservaat „De Reef” groeide in 1965 aan met rond f 2.200,— tot f 21.450,—. Deze aanwas van f 2.200,— kwam voor f 1.500,— uit giften, voor ruim f 300,— uit verkoop restanten kalender 1965 en voor f 400,— uit rente.

Het *OLVEH-Kalenderfonds*, waaruit voor het reservaat „De Ackersdijkse Plassen” ruim f 28.000,— geput werd en voor exploitatiekosten Koudekerkse Inlaag ruim f 4.600,—, groeit — dankzij de door de OLVEH gefinancierde uitgifte van nieuwe OLVEH-vogelbeschermingskalenders — gestadig aan. Per ultimo 1965 bedroeg het saldo rond f 30.000,—.

Het spreekt wel vanzelf dat wij zeer erkentelijk zijn voor alle hulp van de overheid, in welke vorm die ook verleend wordt. Maar af en toe moet herhaald worden, dat het Nederlandse volk ook heel bijzondere dank verschuldigd is aan de grondleggers van de natuurbescherming, voor wie strijd voor het behoud van een — voor zover mogelijk — ongeschonden schepping, een roeping was. Wij kunnen ons gelukkig prijzen dat de fakkel wordt verder gedragen door eminente ouderen en wordt doorgegeven aan jongeren met eenzelfde roeping. Wij menen dat het een voorrecht is in hun spoor te mogen treden; wij menen dat het een voorrecht is met U allen te mogen behoren tot een „clan” die hetzelfde doel nastreeft als die eersten.

Excursies

Vroegen wij ons op de vorige jaarvergadering nog af of het eigenlijk wel zin heeft veel tijd te besteden aan het organiseren van excursies, nù neigen wij ertoe die vraag bevestigend te beantwoorden. In procenten van het totaal aantal leden blijft het aantal deelnemers vrij laag, maar toch duidt een gemiddelde van bijna honderd deelnemers per excursie-dag er wel op dat de tochten in stijgende mate waardering vinden.

In 1965 werden alle tochten begunstigd door goede tot zeer goede weersomstandigheden, zij 't dan ook dat het weer tijdens de wandeling over het jaagpad langs het *Weidevogelreservaat „De Reef”* bepaald wel fris genoemd mocht worden, met als gevolg dat de meeste weidevogels op hun nesten bleven en er weinig gejubel in de lucht was. Een tiental leden van de Vogelwacht Zaanstreek onder aanvoering van voorzitter Albers, ving beide rondvaartboten met bijna 200 deelnemers aan boord in Nauerna op en leidde de in groepen verdeelde deelnemers langs het reservaat naar de koffietafel in „De Prins” te Westzaan.

Wel zijn er altijd nog tekortkomingen in de organisatie (waarvoor wij gaarne onze verontschuldigen aanbieden en beterschap willen beloven). Zo waren er bij de tocht door de *Eempolders* door een ongelukkige samen-

loop van omstandigheden slechts drie geleiders voor vier bussen komen opdagen. Maar het weer was goed en kemmaantjes en andere weidevogels waren er genoeg te zien. — De *Balgzand/Zwanenwater* excursie was voor een ieder een grote vreugde, zij het dan, dat vele deelnemers zich afvroegen of bescherming van de lepelaars zich in het Zwanenwater niet uitstrekt tot het verzekeren van de zo zeer gewenste rust in de kolonie. — De tocht naar en in het *Verdronken Land van Saeftinge* bleek voor enkele ouderen wel zeer zwaar te zijn. Desondanks was het toch voor allen een interessante belevenis. De daaraan verbonden tweede dag in *Zeeuws-Vlaanderen* was door de heer Enkelaar, secretaris van de Vogelbeschermingswacht in West Zeeuws-Vlaanderen, perfect ingedeeld. De vogelschatten van Groot Eiland, Braakman en Grote Gat bij Oostburg werden ons getoond. Hierbij vormden de steltkluten van Oostburg de grote verrassing, waarna de ontvangst ten stadhuize door burgemeester Van Leeuwen, voorzitter van Westvlaanderen Vogelbeschermingswacht, zeer bijzonder gewaardeerd werd. — De driedaagse naar het Noorden des Lands verliep geheel volgens programma. Bij de *Punt van Reide* troffen wij de heer Wentzel, die tezamen met het bestuurslid de heer Harmsen de wandeling leidde en na afloop een korte toelichting gaf op de plannen die dit prachtige vogelgebied bedreigen. — Des avonds werden de deelnemers in de haven van *Terschelling* opgewacht door het bestuurslid de heer Van der Burgt, die de tweede dag de leiding aanvaard had voor het bezoek aan Boschplaat en Brandaris en een avondwandeling langs de Doodemanskisten, waarbij o.a. een zwarte wouw werd waargenomen. De *derde dag* werd op de terugweg bij Grafhorst het bewoonde ooievaarsnest van een afstandje bekeken.

Beide *Biesbosch*-excursies, voorbereid en geleid door de heren Entrop en Fey van het Staatsbosbeheer, waren bijzonder geslaagd te noemen. Om ook aan de niet-deelnemers enig idee te geven wat wij onder „bijzonder geslaagd” verstaan, volgt hier bij wijze van uitzondering een opsomming van hetgeen aan vogels te zien was. De cijfers zijn ontleend aan een excursierapport van de heer J. W. C. Entrop. De grotere aantallen zijn bij benadering weergegeven, terwijl de totalen vanzelfsprekend over de duur van de gehele excursie zijn opgebouwd (grauwe gans werd b.v. 7 x waargenomen in groepen van 25 tot 500 stuks).

	<i>1e dag</i>	<i>2e dag</i>
bruine kiekendief	7	6
buizerd	1	1
torenvalk	—	1
sperwer	—	1
wisarend	—	1
watersnip	10	20
kemphaan	50	—
kievit	100	100
blauwe reiger	78	81
grauwe gans	2300	1140
wintertaling	5200	2050
pijlstaart	255	225

wilde eend	2500	925
slobeend	10	25
smient	25	100
krakeend	7	—
tafeleend	4	4
bergeend	—	2
aalscholver	2	2
fuut	1	7
roodhalsfuut	2	—
mantelmeeuw	43	45

Bovendien werden gedurende beide excursies overtrekkende troepjes vinken, kepen, piepers, leeuweriken, merels, koperwieken, boerenzwaluwen en vlaamse gaaien gezien.

De door de heren Timmerman (Rivon), Sollie en het bestuurslid Dr. G. A. Brouwer geleide tocht om *Oost-Flevoland*, is behalve door het waterwild, extra vermeldenswaard door het waarnemen van baardmannetjes, pestvogels, een klapekster, buizerden en andere roofvogels.

De door de heer Jongepier uit Nijega voorbereide en geleide ganzen-excursie door *Friesland*, die begon met een rit door het overstroomde gebied rondom het Sneekmeer, gaf de deelnemers enkele tienduizenden ganzen te zien bij Beetsterzwaag en Anjum.

Reservaten, Gepachten en Bewaakte terreinen

Overall in den lande zijn in het verslagjaar de broedresultaten meegevallen, hoewel aanvankelijk de verwachtingen door de vele en langdurige regens bepaald slecht waren. Vooral voor de weidevogels was men somber gestemd doch achteraf bleek, dat bepaald niet van een slecht jaar gesproken kon worden. Hetgeen de grootste zorgen blijft baren is de *bedreiging* van de meeste vogel terreinen, pleisterplaatsen en voedselgebieden, die zo kwetsbaar zijn, o.a. omdat ze veelal in de laatste onontgonnen gebieden liggen. Plaatsen die — zoals wij al eerder zegden — op het „menu van de welvaart” staan. Deze oorden, waar ons aller vogels nu nog betrekkelijk rustig kunnen fourageren en broeden, vormen naar onze gevoelens het *dessert* op dit welvaartsmenu, zo gezegd de laatste gang van het feestmaal.

Als ook dit dessert verorberd is . . .

Wachten wij tot het kalf verdronken is?

U kunt ervan overtuigd zijn dat het bestuur van Uw vereniging met alle officiële instanties — en ook on-officiële! — zo veel mogelijk samenwerkt om te behouden wat nog behouden kan worden enerzijds en anderzijds mede zal trachten compensatie te vinden van wat per sé kapot *moet*.

Reservaten (terreinen in eigendom) :

Weidevogelreservaat „De Reef”: in 1965 vond geen uitbreiding van het bezit plaats.

OLVEH-vogelreservaat „De Ackersdijkse Plassen”: de heren van Dongen en Ros van de Haagse vereniging werden bereid gevonden dit terrein op

vogels te inventariseren. Er werd hiermede een gedegen en zeer vakkundig begin gemaakt. Dit werk zal door genoemde heren in 1966 worden voortgezet; resultaten zullen t.z.t. gepubliceerd worden in „Het Vogeljaar”. In deze „oase in de Zuid-Hollandse industriesteppe” is het absoluut gewenst de meest volkomen rust te handhaven, waaraan de bewaker dan ook rigoureuus de hand houdt.

„Het Stoâr” (Texel) : vooral de kluten namen hier toe.

Gepachte terreinen: Dollartslikken en Balgzandschorren worden beide zeer bedreigd door welvaartsplannen; hiervan de Dollartslikken met de Punt van Reide wel het meest. Het is waarschijnlijk dat er in de uitvoering van de boze plannen toch nog compromis-mogelijkheden zitten.

De Koudekerkse Inlaag blijft zich — mede dankzij de pachters en de bewaker — ontwikkelen tot een prachtig vogelgebied. Alleen al de kluten namen van 70 paar in 1964 toe tot 121 paar in 1965!

Ere-leden:

Jhr. W. H. de Beaufort	<i>Maarn</i>
Dr. G. A. Brouwer	<i>Bilthoven</i>
Jan P. Strijbos	<i>Heemstede</i>

Dagelijks bestuur:

Dr. Ir. J. E. Carrière, voorzitter	<i>Den Haag</i>
Prof. Dr. K. H. Voous, vice-voorzitter	<i>Huizen/N.H.</i>
Ir. J. H. van der Burgt, hon.-secretaris	<i>Haarlem</i>
F. A. C. M. van Hasselt, hon.-penningmeester	<i>Roosendaal</i>
J. Albers	<i>Westzaan</i>
Dr. G. A. Brouwer	<i>Bilthoven</i>
C. J. A. Wijnaendts	<i>Den Haag</i>

Overige leden van het hoofdbestuur:

A. L. Bakker	<i>Bergen/N.H.</i>
Prof. Dr. D. Bakker	<i>Haren/Gr.</i>
Mr. M. C. Bloemers	<i>Rijswijk/Z.H.</i>
W. A. H. C. Boellaard	<i>De Bilt</i>
Mej. Drs. N. Croin Michielsen	<i>Leiden</i>
Dr. Ir. G. W. Harmsen	<i>Haren/Gr.</i>
L. M. E. van den Hombergh	<i>Venlo</i>
Dr. Ir. H. N. Kluijver	<i>Arnhem</i>
Mr. T. Lebre	<i>Middelburg</i>
J. C. Mink van der Molen	<i>Amsterdam</i>
Prof. Dr. M. F. Mörzer Bruijns	<i>Zeist</i>
Dr. P. J. van Nieuwenhoven	<i>Maastricht</i>
Ph. D. Baron van Pallandt van Eerde	<i>Ommen</i>
Drs. J. Rooth	<i>Utrecht</i>
Jhr. Mr. F. C. M. van Rijckevorsel	<i>Assen</i>
Ir. P. Santema	<i>Voorburg/Z.H.</i>
C. Baron Schimmelpenninck van der Oije	<i>Wassenaar</i>

Jan P. Strijbos
Mr. A. Tieleman
G. K. C. van Tienhoven
Mr. W. J. Vogel
Jb. Westra

Secretarissen:

J. G. Kooiman
J. J. Zweeres

Administratieve medewerkers:

J. B. Heger
Mevr. M. A. van Schrevendijk-Bijl

Inspecteur:

G. Petter

Heemstede
Warnsveld
Amsterdam
Den Haag
Warmenhuizen/N.H.

Santpoort
Zwanenburg/N.H.

Amsterdam
Zwanenburg/N.H.

Aalsmeer

De explosie van Baardmannetjes

Zoals wij reeds eerder meldden (1965, blz. 555) werden op vele plaatsen in ons land plotseling baardmannetjes waargenomen. In „De Pieper”, jrg. 5 febr. '66 schrijft de heer A. L. J. van IJzen-doorn hierover en ook in „Vanellus” jrg. 18 — pp. 239-240 en jrg. 19 — p. 17 worden vele waarnemingen vermeld. De volgende waarnemingen kwamen bij ons binnen:

1965:

30-5 1 nest met 4 jonge langs Knardijk (Jonkers), het eerste positieve broedgeval in Oostelijk Flevoland.

Grootste deel van okt. en nov. ca 30 ex. opgesp. terrein Enkhuizen (E. Glas); 3-10 ca 30 ex. & 4-10 ca 40 ex. Kroons-polders, Vlieland (Niesen, van Spanje, Vader); 4-10 2 ex. Broekpolder, Vlaardingen (C. J. Breek); 4-10 op 2 plaatsen gezien Naardermeer, 6 ex. „Kale Dijk”, 1 ex. ingang „Slingerslop” bij 40 Morgen (Dr. G. A. Brouwer); 4-10 ca 25 ex. Westduinen, Den Haag (R. Bolle); 5-10 1 ♂, 3 ♀♀ gevangen uit groep van ca 30 ex. Diemerzeedijk (H. de Groot, A. Oldenhof); 8-10 1 ex., misschien meer, Westeinder Plassen, 9-10 ex. infiltratie-gebied A.W. duinen regelmatig in de rietstroken van opspuiterreinen om Amsterdam en langs het IJsselmeer t.h.v. Diemen (Klaas en Kees Eigenhuis); 9-10 enige gehoord & 10-10 7 ex. r.w. en 11 ex. r.zo. A.W. duinen (Koning, Niesen, van Spanje, Vader); 10-10 ca 100

ex. Westkapelse Kreek (E. J. Smulders), 's middags 50 à 60 ex. aldaar (A. Joosse); 11-10 ex. en 12-10 3 ex. Broekpolder, Vlaardingen (C. J. Breek); 17-10 11 ex. Diemerzeedijk (A. & F. de Jong); 17-10 7 ex. Amstelmeer, w.o. 4 ♂♂ en 2 ♀♀ (Dr. G. A. Brouwer); 23-10 nog steeds enorme aantallen in O. Flevoland (J. van Dijk); 23-10 ca 8 ex., 4 geringd, 24-10 6 + 10 ex., waarvan 4 geringd, 235-10 minstens 2 ex., 30-10 1 ex., 7-11 1 ex. A.W. duinen (Koning, Niesen, van Spanje, Vader); 27-11 paartje Hellegatsplein (B. J. M. Klück); 1966:

15-1 paartje Nederhorst den Berg (L. Oudejans); 16-1 6 ex. langs de westelijke Merwedekanaaloever (M. van Brandwijk) juiste plaats wordt niet vermeld, maar vermoedelijk bij Diemen/Amsterdam. 15-2 2 ex. „De Hel”, Veenendaal, 17-2 6 ex. aldaar (W. & A. Vink).

Resultaten, die men eventueel met lokvogels bereikt zou hebben zijn nog niet bekend. Dat de baardmannetjes zulke onbeholpen vliegers zouden zijn is zeker niet juist. Reeds in de zomer 1964 kwamen 's morgens enkele uren ná zonsopgang soms troepjes luid roepend héél hoog uit de lucht (zodat zij nauwelijks zichtbaar waren) in de rietvelden naast de Knardijk vallen. Vroeg kwamen zij daar nooit aan, evenmin als bij de rietvelden van Lelystad en dan waren zij ook meestal weer bijtijds vertrokken. Dr. G. A. Brouwer stelde dit gedrag ook op

bovenvermelde data vast. Ook stelde ons in 1964 reeds de verhouding ♂ tot ♀ voor vraagstukken.

Het is natuurlijk van belang te weten of deze uitbarsting een uitbreiding van het broedgebied van deze soort tot gevolg zal hebben. Het is dan ook van belang om de aandacht op de baardmannetjes gericht te houden. De heer N. Marra, Koningin Wilhelminaweg 337 te Groenekan (U.) is bereid gegevens voor ons land te verzamelen en er een overzicht van samen te stellen.

J. T.

In het buitenland geringde vogels in ons land

De ring Moskwa M 96.274, die bij een dode stormmeeuw op 15 juni 1964 te Woudrichem is aangetroffen werd omgelegd op 28 juni 1962 bij een nestjong in het Matsalu Staatsnatuurmonument in de Estlandse S.S.R.

Dergelijke terugmeldingen zijn even belangrijk als die van vogels met Nederlandse ringen. Vondsten dienen dan ook in elk geval met gegevens over datum en plaats van de vondst, ringnummer en toestand waarin de vogel werd aangetroffen, opgezonden te worden aan het Vogeltrekstation, Kemperbergerweg 11 te Arnhem.

De heer J. Schotsman vond op 29 dec. 1965 te Hoogkarspel een geringe kokmeeuw die geringd was op 28 juni 1964 te Hauho, Jokijärvi, Finland, al nestjong. Op 15 febr. 1966 vond de heer G. de Haar te Weesperkarspel een kokmeeuw met een Finse ring nr. C-80985. Deze ring werd in dezelfde kolonie in Finland bij een jonge kokmeeuw omgelegd op 25 juni 1959.

Beide kokmeeuwen legden een afstand van ongeveer 1500 km in zw-richting af naar hun overwinteringsgebied.

De Tsjechische kokmeeuw met de ring Praha E 145.038 werd door een lezer op 19 juli 1964 gevonden op het strand te Noordwijk aan Zee. Deze ring werd een kokmeeuw als nestjong omgelegd op 1 juli 1958 bij Pardubice, Oost Boemen, Tsjecho-Slowakije.

Getijtafel 1966 van de Olveh

Evenals in 1964 en 1965 heeft de Olveh van 1879 te 's-Gravenhage ten grieve

van watersportvrienden, sportvissers, natuurvrienden en niet in het minst ook voor vogelvrienden, die de schorren, slikken, stranden of wadden bezoeken, een boekje uitgegeven waaruit men het gehele jaar de hoog- en laagwaterstanden aan onze kust kan bepalen. Voor iedere vogelman die met het getij te maken heeft een bijzonder handig boekje dat de afgelopen jaren reeds zijn diensten ruimschoots heeft bewezen. Het boekje kan gratis bij de Olveh worden aangevraagd.

J. T.

Getij-tafels 1966. Uitg. De Olveh van 1879, Kortenaerkade 1, 's-Gravenhage.

Trek van de Kolgans in W-Europa

Graag zouden we ook over de winter 1965-'66 waarnemingen ontvangen over de trek van de kolgans. Om een snelle verwerking van de gegevens te bevorderen verzoeken wij de medewerkers het volgende in acht te nemen:

1. alleen waarnemingen van kolganzen of van ganzen zonder soort aanduiding;
2. waarnemingen graag op een groot vel papier met een brede kantlijn links;
3. van iedere trekkende troep: datum, plaats, aantal, vliegrichting, tijd, zo mogelijk hoogte, neerslag en vooral bij nachtwarnemingen de bewolgingsgraad in tiende delen;
4. op dezelfde kant van het papier naam en adres.

J. Philippona, Heereweg 413, Lisse.

Bijeenkomst van ganzenvrienden

De Ned. Ver. tot Bescherming van Vogels, de Kon. Ned. Jagersvereniging en de Commissie Samenwerking Vogelbescherming beleggen op zaterdag 12 november in de Buitensociëteit te Zwolle een bespreking over de mogelijkheden voor het behoud van ganzenpleisterplaatsen. De bijeenkomst zal worden geleid door Prof. Dr. K. H. Voous. Deskundige zullen het probleem van vele kanten belichten.